

Vlaams
Parlement

vergadering **C176**
zittingsjaar 2014-2015

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 19 maart 2015

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Freya Saeyns aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de zwembaden-infrastructuur – 1401 (2014-2015)	3
VRAAG OM UITLEG van Rob Beenders aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over lidgelden voor sportclubs – 1519 (2014-2015)	8

**VRAAG OM UITLEG van Freya Saeys aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de zwembadeninfrastructuur
– 1401 (2014-2015)**

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Mevrouw Freya Saeys (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, leren zwemmen is gezond, goed voor de lichamelijke ontwikkeling en belangrijk voor de veiligheid. Maar lang niet alle kinderen leren het tegenwoordig nog voor hun twaalfde. Een steeds groter wordende groep krijgt geen of te weinig zwemles op de basisschool. Clubs van de gemeentelijke sportdiensten proberen die leemte op te vullen, maar de vraag overtreft ruimschoots het aanbod. Maanden op voorhand zitten alle lessen propvol.

Volgens een recent artikel uit Het Laatste Nieuws is het zwembeleid in Vlaanderen een regelrechte catastrofe. Peter Van Gerven, zwemexpert bij Baan Vier, getuigt dat "Het ene na het andere gemeentelijk zwembad de deuren dicht doet door de besparingen. Een zwembad runnen kost nu eenmaal handenvol geld aan de gemeente. Daarom is het zwembad het eerste wat sneuvelt als er gesneden moet worden in de uitgaven. De weinige zwembaden die er nog zijn, kunnen de toevloed niet meer aan. Daar komt bovenop dat steeds meer lagere scholen hun zwemlessen afschaffen." Ook zwemkampen en zelfs wellnesscentra die privélessen aanbieden, zitten maanden vooraf vol.

Met het Vlaams Sportinfrastructuurplan was er de intentie om het aantal zwembaden op korte termijn uit te breiden. Nu stellen we vast dat er nog altijd een groot tekort is.

Minister, hebt u een overzicht van het aantal gemeentelijke zwembaden dat de deuren sloot de afgelopen vijf jaar? Is er een daling van het totaal aantal zwembaden merkbaar? Hoeveel private en gemeentelijke zwembaden blijven er anno 2015 nog over? Wat is binnen deze aantallen de verhouding tussen de overdekte en niet-overdekte zwembaden? Werd er recent een evaluatie gemaakt van de situatie van de zweminfrastructuur? Wat is het resultaat van het Vlaams Sportinfrastructuurplan op het vlak van zwembaden? Hoeveel bijkomende zwembaden werden er gerealiseerd? En wat is de geografische spreiding? Kan er worden gesleuteld aan het financieringsmechanisme voor gemeentelijke zwembaden? Vandaag kunnen de inwoners van de omliggende gemeenten gebruikmaken van de faciliteiten, die uiteindelijk worden gefinancierd door de gemeente waar het zwembad gelegen is.

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

De heer Joris Poschet (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, ik wil me graag aansluiten bij de vraag van mevrouw Saeys.

Zwembadeninfrastructuur is een heikel punt. Het probleem is niet van vandaag op morgen ontstaan. Daarom had uw voorganger, toenmalig minister Anciaux, al een zwembadenplan opgesteld en wou hij via pps-constructies (publiek-private samenwerking) zwembaden bijbouwen. Dat is beslist in een decreet van 2008, maar het heeft niet tot de gewenste inhaalbeweging geleid. Het plan had ook een zware kostprijs voor de Vlaamse begroting.

Minister, u hebt dan in een vorige legislatuur het subsidiereglement voor bovenlokale sportinfrastructuur gelanceerd, maar ook daar zijn niet massaal veel zwembaden door bijgebouwd. We zijn blij dat het nieuwe regeerakkoord voor deze legislatuur inzet op de uitbreiding van sportinfrastructuur en specifiek aandacht heeft voor zwembaden, ook vanuit een bovenlokale invalshoek.

Er is een vraag naar een evenwichtige geografische spreiding. Ik heb hier een kaart van Bloso met de tekorten en overschotten aan netto overdekte wateroppervlakten. Ik merk dat er in Brussel gewoon geen cijfers bestaan. Nochtans is het ook een duidelijke gemeenschapsbevoegdheid.

Minister, hoever staat u met het uitvoeren van deze belangrijke paragraaf uit het regeerakkoord?

De voorzitter: De heer Van Campenhout heeft het woord.

De heer Ludo Van Campenhout (N-VA): Wat zwembaden betreft, kunnen we hier aan de klagmuur staan. Het gaat natuurlijk over zeer dure infrastructuur, meestal gebouwd in de jaren zestig en zeventig toen elke gemeente haar eigen zwembad wou hebben. Er moeten al wat inwoners zijn om een zwembad verantwoord te maken. Minister, ik ondersteun u in uw streven om de intergemeentelijke bovenlokale infrastructuur – wat een zwembad toch is – te steunen. Er zijn goede voorbeelden: in Schoten en Brasschaat is er een pps-structuur. Voor de rest ga ik niet veel zeggen over Antwerpen, want wij doen geen zwembaden dicht, maar wij doen zwembaden open. Er komt dus veel water bij.

We moeten eerlijk zijn: in Antwerpen is er voldoende schaalgrootte. Daar gaat het bij een zwembad over. Vandaar het beleid om intergemeentelijke samenwerking te stimuleren zodat men nog zwembaden kan openhouden.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Voorzitter, collega's, ik ben heel blij dat er in Antwerpen niet alleen zwemwater maar ook bad bijkomt, want met water alleen, ben je niets.

De sportinfrastructuurdatabank die beheerd wordt door het Bloso, geeft het aanbod weer. De databank bevat informatie over ruim 20.000 sportaccommodaties in Vlaanderen die voor een ruim publiek toegankelijk zijn en/of met overheidsmiddelen werden gerealiseerd.

Voor overdekte zwembaden wordt de laatste 5 jaar een lichte daling waargenomen. In 2010 waren er 249 overdekte zwembaden, in 2014 werden er 244 geteld. De laatste 2 jaar is er geen enkel overdekt zwembad gesloten. Wegens ingrijpende renovatiewerken worden er soms overdekte zwembaden voor een lange periode buiten gebruik gesteld. Die blijven wel in de databank omdat het niet over een zwembad gaat dat wordt gesloten.

Voor wat betreft het aantal openlucht zwembaden, bestonden er in 2010 70 accommodaties, terwijl er in 2014 69 werden geregistreerd. Van de 244 overdekte zwembaden zijn er 144 gemeentelijke accommodaties en 9 pps-projecten. Van de 69 openlucht zwembaden zijn er 24 gemeentelijke accommodaties.

Voor de eerste keer wordt een globaal sportinfrastructuurplan voor Vlaanderen opgemaakt. Dat staat ook in het regeerakkoord. Dit gebeurt in nauwe samenwerking tussen mijn kabinet en mijn administratie. Op regelmatige basis wordt ook teruggekoppeld met een klankbordgroep uit de sportsector. Het globale plan zal worden opgebouwd via verschillende trajecten.

Het traject met betrekking tot de bovenlokale sportinfrastructuur, waarbij ook de meeste zwembaden worden gerekend, moet in het voorjaar 2016 afgerond zijn. Parallel met de opmaak van het vierde topsportactieplan, zal ook een traject voor topsporttrainingsinfrastructuur worden uitgewerkt tegen eind 2016. Het traject met betrekking tot de lokale sportinfrastructuur moet ten laatste eind 2017 worden beëindigd.

In 2013 lanceerde ik een projectoproep voor bovenlokale sportinfrastructuur. Uit die oproep bleek dat er vrij veel vragen waren over zwembaden. De tijd was wat kort en de projecten over zwembaden waren zelden goed uitgewerkt. Vandaar dat ik nu een nieuwe oproep wil doen, met meer tijd, zodat de uitwerking van die projecten ook beter kan gebeuren. Bij de projectoproep van 2013 was er uiteraard een mogelijkheid tot subsidiëring van overdekte zwembaden. Mijn bedoeling is nu om een nieuwe oproep te doen, maar in dezelfde filosofie als de bovenlokale sportinfrastructuur, voor subsidiëring, met een prioriteit voor zwembaden. Dit zal tevens de laatste ad-hocoproep worden omdat daarna het sportinfrastructuurplan voor bovenlokale infrastructuur, het sportinfrastructuurplan voor topsport en het sportinfrastructuurplan voor lokale infrastructuur er zou moeten zijn. Nieuwe oproepen zullen oproepen zijn die moeten passen in het algemeen plan.

Het Vlaams Sportinfrastructuurplan – het plan dat mijn voorganger Bert Anciaux ooit is gestart – gaf tot nu toe aanleiding tot de realisatie van één nieuw overdekt zwembad in Westerlo. Het is gerealiseerd met een pps-formule. In Brugge en Hoogstraten zijn de werken voor een nieuw overdekt zwembad in uitvoering, in Halle zal kortelings met de bouw worden gestart en in Lanaken zijn de onderhandelingen nog niet afgerond. In totaal zullen dus via het Vlaams Sportinfrastructuurplan vier tot vijf overdekte zwembaden kunnen worden gerealiseerd. Dit is zeker niet wat mijn voorganger Bert Anciaux had vooropgesteld. Ik ben er wel van overtuigd dat de nieuwe werkwijze – die van de bovenlokale sportinfrastructuur – sneller tot resultaten zal leiden. Bij de eerste oproep werden er toch ook al, ondanks de korte termijn, twee renovatieprojecten en een nieuwbouwproject goedgekeurd. De vernoemde nieuwbouwprojecten die nog in uitvoering zijn, zijn nog niet opgenomen in de cijfers die ik daarnet heb opgesomd.

In tijden van crisis is samenwerking meer dan ooit aangewezen. Bij de oproep voor bovenlokale sportinfrastructuur in 2013 was dit een criterium. Wat mij betreft, zal bij de oproep van 2015 die samenwerking ook een belangrijk beoordelingscriterium worden. Ik denk dat niet elke gemeente of elke stad een eigen zwembad moet hebben. We kunnen stuwend optreden om hen samen te laten werken en dat is ook mijn bedoeling. Ook in toekomstige projectoproepen, die vanaf 2016 steeds zullen passen binnen het globaal sportinfrastructuurplan, zullen samenwerking en cofinanciering steeds sleutelbegrippen blijven.

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Mevrouw Freya Saeys (Open Vld): Minister, ik dank u voor uw antwoord.

Het gemeentelijk overdekt zwembad van Lebbeke kost ons jaarlijks 500.000 euro, wat 5 procent van het gemeentelijk budget is.

Al geruime tijd vragen wij dat het Vlaams Gemeentefonds ons daarin zou steunen want op dit moment is er geen toekenning van subsidie en wordt er geen rekening mee gehouden of er een zwembad aanwezig is in de gemeente of niet. Ik vraag ook dat u eventueel zou samenzitten met minister Crevits om eens te kijken naar het onderwijs. Veel kinderen leren niet meer op een deftige manier zwemmen via de school. Leren zwemmen is toch een van de basiselementen, zeker wat veiligheid betreft.

De voorzitter: De heer Van Campenhout.

De heer Ludo Van Campenhout (N-VA): Wij ondersteunen de visie van de minister om in te zetten op intergemeentelijke bovenlokale infrastructuur omdat een zwembad bovenlokaal is. We zijn de minister trouwens heel dankbaar voor de Wezenberg die in september zal opengaan, wat een bovenlokale infrastructuur is voor heel Vlaanderen en voor topsport. Die piramide ondersteunen wij ten volle. Semantisch: zwembad, zwemwater. Minister, een zwembad waar maar één baan wordt gebruikt, heeft minder zwemwater. Daarom spreken wij in Antwerpen in alle bescheidenheid over 'zwemwater'.

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

De heer Joris Poschet (CD&V): Minister, u stippelt inderdaad drie trajecten uit voor 2016-2017. Hebt u daar al budgetten op gekleefd? Zit daar een prioritering in? Wat ons betreft, lijkt het logisch dat eerst naar de bovenlokale en vooral de topsporttrajecten wordt gekeken.

Ik heb nog een vraag over de criteria op basis waarvan u een prioriteitenlijst zou maken. U hebt al gezegd dat u ondersteunt dat bovenlokale samenwerking een sleutelement zal zijn. Het spreekt ook voor zich dat het hebben van bouwklare plannen een positief element is. Daarnaast vermoed ik dat ook de dekkingsgraad die door Bloso bepaald is, een rol zal spelen. Zijn er nog criteria, of ben ik daarmee rond?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik vind het een leuke vraag. Ik zou zeggen: kom mee in de stuurgroep zitten. De filosofie is de volgende. Alles hangt af hoe de budgetten in de toekomst worden verdeeld. Ik ga daar niet op vooruitlopen. In de begrotingsbesprekingen zullen we dat elk jaar wel zien, maar grosso modo voorzagen we in 7 tot 8 miljoen euro per jaar, en dan nog twee extraatjes in de loop van deze legislatuur. Dat is het budget.

Wat betreft prioritering, zou het bijna onkies zijn dat ik nu al zeg wat de prioritering is terwijl we het infrastructuurplan juist aan het opmaken zijn. We moeten rekening houden met dat infrastructuurplan en met de prioriteiten en de noden die er zijn, en dan bepalen waar we de prioriteiten leggen. Daarom zeg ik ook dat dit voor mij de laatste ad-hocoproep is. Ik vind dat we in de toekomst moeten afstappen van een ad-hocoproep zoals ik nu nog doe, bottom-up. We moeten kijken waar de noden zitten, waar er echt een tekort is, en dan kan je gaan prioriteren.

Wat betreft het Gemeentefonds: er is natuurlijk een grote wijziging. Vandaag komt vrij veel aan bod in de media en zeker ook in deze commissie, dat de gelden voor cultuur niet meer moeten worden aangeduid maar naar het Gemeentefonds gaan en zo naar de gemeenten. Dat geldt ook voor sport. Vroeger hadden we vier ondersteuningselementen om gemeenten te ondersteunen wat betreft sport. Nu doen we dat op dezelfde manier. Dat wil zeggen dat het geld naar het Gemeentefonds gaat, het Gemeentefonds verdeelt het aan de gemeenten op basis van een omslagsleutel uit het verleden, en vanaf nu doet de gemeente daarmee wat ze wil. Dat mag sport zijn, en voor mijn part mogen ze wat meer in sport steken, maar het is in de toekomst vrij. Het zou verkeerd zijn te denken dat ook de zwembaden een opdracht en een verplichting zijn vanuit de Vlaamse overheid.

In het verleden hebben we in de commissie de discussie gehad over de duidelijke taak, ook voor de steden en gemeenten, wat sportinfrastructuur betreft, waarbij de Vlaamse overheid stimulerend kan werken op het bovenlokale, zeker in alles wat topsportinfrastructuur betreft. Dat is altijd de filosofie geweest. Dat wil ik ondersteunen.

Ik ben steeds meer gegaan in de richting van het ondersteunen van het bovenlokale. Soms kun je ook het lokale nog wat ondersteunen omdat er een groot tekort is. Dat hebben we in het verleden gedaan, bijvoorbeeld bij de kunstgrassen, de Finse pistes en nieuwe vloeren in sporthallen om de kwetsuren tegen te gaan. Bij alle drie zit daar een stukje meer beschikbaarheid van sportinfrastructuur bij, maar ook een preventief beleid van gezondheid van sporters. Die weg hebben we in het verleden gevolgd. Deze legislatuur hebben we 7 miljoen euro per jaar, met hopelijk nog twee extra mogelijkheden voor infrastructuur, altijd vanuit de filosofie dat dit maar een aanzet is om anderen mee te lokken om mee te investeren in infrastructuur. Als ik bijvoorbeeld naar de topsportinfrastructuur kijk, heb ik vorige legislatuur grosso modo 10 miljoen euro kunnen investeren, maar dat is bijna maal drie of maal vier geworden van wat gerealiseerd kon worden omdat een stad als Antwerpen, de universiteit van Leuven of anderen daarbij mee een deel van de kosten op zich namen. Op die manier krijgen we meer geld naar sportinfrastructuur zonder dat wij daarvoor alles moeten geven. Dat is een goede weg, maar dat telt ook voor die Finse pistes, die kunstgrasvelden en dergelijke meer.

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Mevrouw Freya Saeys (Open Vld): Ik hoop echt dat die zwembaden er zullen komen. Ik vraag me ook af op welke termijn u ziet hoeveel u er zou willen bij creëren. Ik ben er echt van overtuigd dat er een probleem is. We willen toch dat onze kinderen op een veilige manier in een zwembad kunnen vertoeven.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: We moeten een onderscheid maken tussen bij creëren en zorgen dat wat er is, open blijft. U zei: bij creëren. Ik wil dat nuanceren. Van mij mag er bij gecreëerd worden, maar ik ga er vooral van uit, aangezien heel wat van die zwembaden van de jaren 70 en 80 zijn, dat er heel veel renovatie nodig is. Ik ga er geen aantal op zetten omdat we de dossiers zullen opvragen. We gaan voldoende tijd geven. Vorige keer hebben we twee maanden gegeven en daar is kritiek op gekomen. Ik wil vijf of zes maanden geven om de dossiers in te dienen. Het is belangrijk om te zorgen dat er voldoende tijd is om samen te werken tussen de gemeenten, zodat je echt dat bovenlokale kunt realiseren en je 1 euro vanuit Vlaanderen kunt vermenigvuldigen naar verschillende euro's om op die manier iets extra te kunnen doen voor zwembaden.

De heer Bart Caron (Groen): Minister, ik vind het echt belangrijk om die gemeentelijke samenwerking op een of andere manier goed te coachen. Ik woon in een streek waar er al drie tot vier jaar wordt gediscussieerd over zwembaden. De stad Kortrijk gaat nu zelf een zwembad bouwen in een pps-structuur. Er is een vraag aan de gemeenten Kuurne, Zwevegem, Avelgem en Deerlijk om te participeren in dat verhaal. Men komt niet tot eensgezindheid. Daardoor is de kans reëel dat er in plaats van één goed uitgebouwde, duurzame zwembadinfrastructuur, er een versnippering komt die finaal meer zal kosten aan de samenleving.

Ik zeg niet dat het uw verantwoordelijkheid is, maar er moet ergens een stimulans kunnen zijn die voldoende is om dat intergemeentelijke overleg te houden. Voor Antwerpen misschien niet, gezien de schaal, maar voor de meeste gemeenten is er een zekere schaalnoodzaak. Die kun je alleen intergemeentelijk bereiken, en ook door een intergemeentelijke exploitatie. Ik zou het cru kunnen stellen, maar een zwembad is geen bibliotheek. Een bibliotheek moet iedereen hebben, maar een zwembad verdeel je omdat de kostprijs nog veel hoger is.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Rob Beenders aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over lidgelden voor sportclubs – 1519 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

De heer Rob Beenders (sp.a): Minister, we moeten teruggaan naar september 2014, op een moment dat een aantal clubs aan de alarmbel trokken, gesteund door een studie van het Vlaams Instituut voor Sportbeheer en Recreatiebeleid (ISB) die aangaf dat zeven op de tien gemeenten zouden besparen op sport. U hebt dan onmiddellijk gereageerd en gesteld dat u in overleg zou gaan met Bloso en de Vlaamse Sportfederatie om te onderzoeken of de lidgelden effectief zijn gestegen, ofwel dat het eerder een vaststelling was die niet onderbouwd was en gesteund werd door een heel aantal andere clubs.

U hebt ook gezegd dat u er alles aan zult doen om sporten in Vlaanderen laagdrempelig te houden. U hebt in uw beleidsnota gezegd dat het een flankerend beleid verdient zodat elke minister die een opdracht heeft om de betaalbaarheid en de laagdrempeligheid van vrije tijd en sport mee te bepalen, daar zijn verantwoordelijkheid in zou nemen.

Deze week heeft het ISB opnieuw aan de alarmbel getrokken en gezegd dat de grens van besparen op sport nu echt wel bereikt is. We zitten nu ook in de aanloop naar het volgende sportseizoen in september. Het is het ideale moment om eens terug te kijken wat er is gebeurd sinds uw aankondigingen in de media. Daarom heb ik vier concrete vragen.

Minister, hebt u effectief een zicht op de evolutie van de lidgelden van sportclubs in Vlaanderen van de voorbije jaren? Hebt u effectief kunnen vaststellen of er een probleem is of niet? Hebt u een overleg gehad met Bloso en de Vlaamse Sportfederatie ter zake? Zo ja, wanneer heeft dat plaatsgevonden en kunt u daar een kort verslag over geven? Als dit niet het geval is, vraag ik me af waarom u het aangekondigde overleg niet hebt laten plaatsvinden. Zijn er conclusies getrokken na dit overleg? Hebt u bepaalde acties gepland om sporten laagdrempelig te houden?

De voorzitter: De heer Wynants heeft het woord.

De heer Herman Wynants (N-VA): Voorzitter, ik vind het een beetje kort door de bocht dat men de schuld op de minister schuift in deze materie. De heer Beenders haalt Bloso aan. Ik ga Bloso citeren, en mevrouw Sonia Vanden Broeck, die letterlijk zegt: "Het lidgeld is verhoogd omdat de gemeentelijke sportdiensten door de crisis verplicht zijn hun prijzen voor het verhuren van de sportaccomodaties op te trekken. (...) De gemeenten hadden de laatste jaren enorme financiële uitdagingen." Het regeerakkoord van de nieuwe Vlaamse Regering heeft volgens haar niets te maken met het feit dat de prijzen zijn gestegen omdat de subsidies vanuit Vlaanderen, gekoppeld aan het decreet Lokaal Sportbeleid, nagenoeg stabiel gebleven zijn.

Ook onze Vlaamse Regering heeft zich volledig ingezet voor de laagdrempelige sporten. Op de website van de Vlaamse Sportfederatie kan men inlichtingen krijgen. Daar worden tools en tips gegeven in verband met laagdrempeligheid. Ik moet spijtig genoeg de fractieleider van de heer Beenders aanhalen, de heer Crombez. Hij zegt dat men in de voetbalfederatie Vlaanderen in 2011 in heel Vlaanderen samen met de FOD Financiën, met wijlen de heer Six, voor alle Vlaamse ploegen informatie heeft gegeven. In 240 slides stond hoe men een club

moest aansturen en dirigeren, met de voorwaarde van de FOD Financiën, dat als je in 2011 in orde bent, je dan geen tegencontrole meer krijgt voor de jaren ervoor. Maar wat heeft men integendeel gedaan? Men is teruggegaan tot 2008 bij die sportclubs. Alleen in Antwerpen al zijn ongeveer 15 clubs failliet gegaan. Degenen die zijn overgebleven, hebben zelf hun lidgelden moeten verhogen, want ze hadden anders geen bestaansmogelijkheid meer. Dat was hun argumentatie. Er waren clubs die 10.000, 15.000, 20.000, 30.000 tot 50.000 euro boete hebben gekregen, allemaal clubjes van provinciaal niveau. Ik denk dat daar meer de oorzaak ligt dan in al de rest.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik wil eerst en vooral zeggen dat de indruk soms wordt gewekt dat de verhoging van de lidgelden het gevolg is van het feit dat wij onze subsidies, bijvoorbeeld voor de gemeenten, hebben verlaagd. Ik wil er u toch op wijzen dat die verlaging pas voor volgend jaar is. Het is dus moeilijk hard te maken dat dat tot gevolg heeft dat de lidgelden dit jaar verhogen. Ik wil daar toch even op wijzen. Ik denk dat er andere elementen zijn. Collega Wynants haalt er een aantal aan.

Ik wil opnieuw zeggen wat ik ook in september heb gezegd, dat het toen ging over geruchten en over een paar telefoongesprekken die waren gevoerd en die aangaven dat er blijkbaar een verhoging van lidgelden was.

Ik heb toen op korte termijn samengezeten met Bloso en de federaties. Uit de gesprekken is gebleken dat de uitspraken over een stijging van 10 tot 15 procent uit de context waren getrokken. Er kon geen enkel objectief te veralgemenen trend worden vastgesteld. Het erge is dat we relatief weinig zicht hebben op en zeker geen wetenschappelijk onderbouwde gegevens over de evolutie van lidgelden.

Inzake wetenschappelijke gegevens kan ik mij baseren op twee studies. In een eerste studie van de KU Leuven 'Sportclubs in beeld' wordt de financiële situatie van sportclubs voor het jaar 2012 besproken en vergeleken met 2009. Daaruit blijkt dat het aandeel van het lidgeld, als inkomstenbron voor de sportclub, 41 procent bedraagt en licht is gedaald tegenover 2009 met 41,4 procent. Dat is min of meer gelijk gebleven.

Een tweede studie is 'Vlaanderen Sport' van de professoren Scheerder en Vos uit 2013. Daaruit blijkt dat lid- en toegangsgelden veruit de hoogste gezinsuitgavenpost zijn met betrekking tot sportbeoefening. Op basis van deze studies worden aan de KU Leuven intussen verdere analyses voorbereid die zullen toelaten ook uitspraken te doen inzake individueel lidgeld.

In 2003-2004 en 2011-2012 werd door Bloso tweemaal een grote sportclubenquête uitgevoerd. De evolutie van lidgelden voor 2003-2004 en 2011-2012 is anders dan toen werd voorgesteld. Voor 2003-2004 bedroeg de prijs voor een jeugdlid 60,33 euro. Voor 2011-2012 is dat gestegen naar 85,89 euro. Voor een volwassene bedroeg het lidgeld 84,50 euro en dat is gestegen naar 91,33 euro. Die laatste stijging bedraagt nog geen 1 procent per jaar. Als ik daar de inflatie vanaf trek, dan is het lidgeld voor volwassenen gedaald in koopkracht voor volwassenen. Het zou nuttig kunnen zijn om nog eens een nieuwe sportclubenquête te houden om nog een beter zicht te krijgen. Ik neem dit in overweging.

Zoals ik in mijn antwoord op uw vraag in september 2014 reeds stelde, dient de discussie over de grootte van het lidgeld in een breder maatschappelijk perspectief van vrijetijdsbesteding bekeken te worden. Er zijn ook ziekenfondsen die een deel van het lidgeld op zich nemen. Als je wat je tien jaar geleden bij een sportclub kon

krijgen qua kwaliteit, omkadering enzovoort vergelijkt met wat je nu krijgt, dan is dat heel erg verschillend. Dat moeten we mee in ogenschouw nemen.

Ik heb met Bloso en de sportfederaties overlegd op 30 september. Tijdens dat overleg was een van de vaststellingen het gebrek aan goede cijfers. We hebben toen beslist om het overlegplatform Sport voor Allen waarin alle partners uit het werkveld vertegenwoordigd zijn, verder te zetten tijdens deze legislatuur. Ze mogen zelf prioritaire thema's naar voren schuiven. Aandacht voor de sportclubondersteuning is daar zeker een onderwerp voor.

Er is zelfs een werkgroep sportclubondersteuning opgericht naast werkgroepen voor sportinfrastructuur, sportpromotie en tewerkstelling in de sport. In die werkgroep zetelen afgevaardigden van sportfederaties, lokale besturen, de Vlaamse Sportfederatie (VSF), Dynamo, het Vlaams Instituut voor Sportbeheer en Recreatiebeleid (ISB), het Vlaams Bureau voor Sportbegeleiding (Vlabus) en mijn administratie. De VSF trekt deze werkgroep. De werkgroep heeft als opdracht een projectfiche op te maken om vanuit de knelpunten en behoeften concrete acties voor te stellen inzake sportclubondersteuning. Ook het debat omtrent lidgelden kan hier worden gevoerd.

De werkgroep sportclubondersteuning kwam een eerste keer samen op 9 februari 2015. Er werden acties besproken met betrekking tot volgende thema's: ontwikkelen van competenties, kennis en vaardigheden, het uitwerken van een proefproject met lokale sportclubondersteuners, het faciliteren van de tewerkstelling in de sportclubs, het onderzoek naar het verhogen van de ondersteuning van sportclubs via het decreet Sportfederaties en de vermindering van administratieve lasten voor sportclubs. Bedoeling is niet louter te focussen op de rechtstreekse financiële ondersteuning, maar ook in te zetten op het optimaliseren van de randvoorwaarden voor sportclubs zodat ze efficiënter en meer kostenbesparend kunnen werken.

Ik verwijs nog een keer naar september toen ik al aangaf dat een belangrijk actiepunt samenwerking en schaalvergroting is. Dat is ook gebleken uit verschillende studies. Er moet een zekere schaal worden gehaald om een kwalitatieve jeugdwerking uit te bouwen enzovoort. Dat is ondertussen ook beaamd door professor Scheerder. Ik zal dat niet opleggen maar stimuleren. Hoe dit in de praktijk moet gebeuren, wil ik aan de werkgroep voorleggen.

Uit overleg met de sector kwam ook naar voor dat het louter vergelijken van lidgelden tussen diverse sportclubs weinig zin heeft, als men geen zicht heeft op de diverse aspecten die meespelen in de prijsbepaling. Er moet immers ook rekening gehouden worden met wat in die prijs is inbegrepen: kledij of niet, trainingsfrequentie, scheidsrechterskosten, loon van trainers, onderhoudskost of huur van accommodatie enzovoort.

De werkgroepen uit het Overlegplatform zijn nog niet klaar met het uitwerken van hun suggesties voor concrete acties. Normaliter komt het Overlegplatform opnieuw samen in april 2015. Ik hoop dat er dan resultaat van de werkgroepen is om te bespreken en om in overleg met mijn kabinet de toekomstige concrete acties vast te leggen.

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

De heer Rob Beenders (sp.a): Minister, cijfers van 2003, 2005 of 2007 zijn inderdaad niet relevant. We zitten in een andere economische context. Gemeentebesturen hebben het financieel wel degelijk moeilijk. Tal van maatregelen in het Vlaams regeerakkoord zorgen daarvoor. Dat ze daardoor kosten doorrekenen, lijkt me niet meer dan logisch. De sportclubs hebben daar last van. De tarieven voor de huur van accommodatie zijn verhoogd. De clubs

bevestigen dat en het ISB heeft dat deze week nogmaals aangekaart. Het is belangrijk om de studie van het ISB op de tafel te leggen en om de barometer te voelen van hoe erg het is gesteld met sportend Vlaanderen en de sportclubs.

Het is cruciaal om met uw collega-ministers rond de tafel te gaan zitten. Als het gaat over lidgelden, gaat het ook over laagdrempelig sporten en over het feit dat elke doelgroep de kans moet krijgen om te sporten. Er zijn goede instrumenten om de laagdrempeligheid van het sporten te garanderen. Het Fonds Vrijetijdsparticipatie is er zo eentje. Als u cijfers nodig hebt om de problematiek van de lidgelden te bevestigen, moet u gewoon het jaarverslag van het Fonds Vrijetijdsparticipatie erbij nemen. Het uitbetalen van lidgelden voor sport verdubbelt elk jaar bijna. Vorig jaar is er 118.000 euro uitgegeven voor sport waarbij vooral de tussenkomsten voor lidgelden zijn toegenomen. In gemeenten in Limburg zijn er in 2013 in vergelijking met 2012 driemaal zoveel aanvragen gebeurd van mensen die het financieel moeilijk hebben om het lidgeld te betalen. Het fonds heeft niet genoeg middelen om die mensen te kunnen vergoeden. Als u de laagdrempeligheid van sport wilt garanderen, dan moet u met minister Gatz aan tafel gaan zitten en tijdens de begrotingscontrole voorstellen om een beperkt budget vanuit Sport aan dat fonds toe te voegen. Op die manier kan iedereen die wil sporten maar het lidgeld niet kan betalen, genieten van een subsidie.

De voorzitter: De heer Wouters heeft het woord.

De heer Peter Wouters (N-VA): Hier zitten mensen die bezig zijn met sport op een erg laagdrempelig niveau. In bepaalde clubs geven gediplomeerde trainers 60 uur per jaar opleiding aan kinderen voor 100 euro. Dat is zo goed als gratis. Gratis bestaat niet. Dat is erg laagdrempelig. Ik wil een pluim op de hoed steken van degenen die daarmee bezig zijn. Ik wik mijn woorden, maar het zijn 'nuttige idioten'. Ik heb enorm veel respect voor die mensen die uit puur altruïsme een club draaiende houden en dag in, dag uit bezig zijn met het vergaren van fondsen. We mogen hen ook wel eens in de spotlights zetten. Het is niet alleen kommer en kwel.

De voorzitter: De heer Wynants heeft het woord.

De heer Herman Wynants (N-VA): Ik wil nog een suggestie doen, ook al gaat het om een federale bevoegdheid. Als men het beslag voor de btw-verplichting voor verenigingen van 15.000 euro naar 25.000 of 30.000 euro optrekt, dan zijn ze niet meer verplicht om het lidgeld af te dragen. Dat sparen ze dan uit.

Minister Philippe Muyters: De federale materie zal ik bij gelegenheid bespreken met de federale minister.

Mijnheer Beenders, ik ben het er volledig mee eens dat iedereen die wil sporten, die kans moet krijgen. We mogen echter ook rekenen op een sociale rol die sportclubs op zich nemen. Ik denk niet dat alles moet worden gefinancierd vanuit de overheid. We vervullen daarin een belangrijke rol, maar ik ben er ook echt van overtuigd dat sociale inclusie een rol is van elke federatie en elke club.

De heer Rob Beenders (sp-a): We zeggen hetzelfde. Er is een heel goed instrument dat mensen bijstaat die het financieel moeilijk hebben en hen 80 procent subsidie geeft om het lidgeld te betalen. 20 procent betalen ze zelf. Op het moment dat mensen het lidgeld moeten betalen, namelijk in september, is het budget op. Als u de sport laagdrempelig wilt houden, zorg er dan voor dat uw instrument over voldoende middelen beschikt om de mensen te ondersteunen. Die mensen betalen uiteindelijk nog 20 procent zelf en moeten alles prefinancieren. Ze hebben de belofte gekregen dat ze dat geld zouden terugkrijgen via het fonds, maar nu krijgen ze het bericht dat dit niet zo is. Het

gaat om simpele maatregelen waarbij u er met beperkte middelen voor kunt zorgen dat de laagdrempeligheid wordt gegarandeerd voor iedereen.

Minister Philippe Muyters: Ik ben het niet met u eens en we hebben duidelijk een verschillende visie. Ik ben het eens met de doelstelling, maar de middelen kunnen anders worden ingezet. Mijn ervaring met veel clubs is dat ze er een mouw aan passen. Als er een probleem is om het lidgeld te betalen, strijken de meeste clubs over hun hart. Dat is een veel betere manier van werken dan alles via de overheid te regelen.

De heer Rob Beenders (sp.a): Als u een instrument installeert om laagdrempelig sporten te promoten, moet u ervoor zorgen dat er voldoende middelen zijn: anders moet u het instrument afschaffen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.